

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET TATJANA MARINOVIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 9627/03)

PRESUDA

STRASBOURG

6. listopada 2005.

U predmetu Tatjana Marinović protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

- g. C.L. ROZAKIS, *predsjednik*,
  - g. L. LOUCAIDES,
  - g. F. TULKENS,
  - g. P. LORENZEN,
  - gđa. N. VAJIĆ,
  - g. D. SPIELMANN,
  - g. S.E. JEBENS, *suci*,
  - i g. S. QUESADA, *zamjenik tajnika Odjela*,
- nakon vijećanja zatvorenog za javnost 15. rujna 2005.,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 9627/03) protiv Republike Hrvatske kojeg je hrvatska državljanka gđa. Tatjana Marinović ("podnositeljica zahtjeva") podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija") dana 4. ožujka 2003. godine.
2. Hrvatsku Vladu ("Vlada") su zastupale njene zastupnice gđa L. Lukina-Karajković i gđa Š. Stažnik.
3. Dana 7. srpnja 2004. godine Sud je odlučio komunicirati o zahtjev. Primjenjujući članak 29. stavak 3. Konvencije odlučio je istovremeno odlučiti o osnovanosti i dopuštenosti zahtjeva.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositeljica zahtjeva rođena je 1944. godine i živi u Zagrebu.
5. Podnositeljica zahtjeva je, zajedno sa svojom rođakinjom A.M., 1982. godine kupila stan u Crikvenici. Ugovor o kupnji nije sadržavao nikakvu odredbu o suvlasničkim udjelima na stanu.
6. Dana 23. svibnja 1989. A.M. je pokrenula građanski postupak pred Općinskim sudom u Crikvenici, tražeći utvrđenje svog vlasništva na dvije trećine stana. Dana 29. listopada 1989. godine podnositeljica zahtjeva je podnijela protutužbu, tražeći utvrđenje da je ona vlasnica sedam osmina stana.
7. Nakon što je predmet dva puta vraćan na ponovno suđenje, Općinski sud u Crikvenici presudio je 18. lipnja 1996. godine da je A.M. vlasnica tri petine a podnositeljica zahtjeva dvije petine stana.
8. Dana 8. listopada 1997. godine Županijski sud u Rijeci je po žalbi potvrdio prvostupanjsku presudu.
9. Dana 20. listopada 1998. godine podnositeljica zahtjeva je podnijela reviziju protiv presude Županijskoga suda. Dana 4. travnja 2002. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske odbio je njenu reviziju kao neosnovanu. Odluka je dostavljena podnositeljici zahtjeva 13. rujna 2002. godine.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO I PRAKSA

10. Mjerodavni dio članka 62. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, Narodne novine br. 49/2002 od 3. svibnja 2002. („Zakon o Ustavnom sudu“), glasi kako slijedi:

Članak 62.

(1) Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo).

(2) Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.

(3) U stvarima u kojima je dopušten upravni spor, odnosno revizija u parničnom ili izvanparničnom postupku, pravni put je iscrpljen nakon što je odlučeno i o tim pravnim sredstvima.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE U ODNOSU NA DULJINU POSTUPKA

11. Podnositelj zahtjeva je prigovorio da duljina postupka nije bila u skladu sa zahtjevom „razumnoga roka“, predviđenim člankom 6. stavkom 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi...svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

12. Vlada je osporila to stajalište.

13. Sud primijećuje da je postupak počeo 23. svibnja 1989. godine, kad je protiv podnositeljice zahtjeva podnesena građanska tužba, a da je završio 13. rujna 2002. godine, na dan dostave presude Vrhovnog suda. Tako je postupak trajao dvanaest i pol godina.

14. Razdoblje koje treba uzeti u obzir počelo je 6. studenog 1997. godine, nakon što je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku. Slijedi da u nadležnost suda *ratione temporis* spada razdoblje od četiri godine, deset mjeseci i osam dana.

15. Međutim, kako bi se utvrdila razumnost duljine vremena o kojemu se radi, treba uzeti u obzir stanje predmeta na dan 5. studenoga 1997. godine (vidi, između mnogih drugih izvora prava, presudu u predmetu *Styranowski v. Poland* od 30. listopada 1998, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-VIII, str. 3376, stavak 46.).

A. Dopuštenost

16. Vlada je ustvrdila da podnositeljica zahtjeva nije iscrpila domaća pravna sredstva jer nije podnijela ustavnu tužbu Ustavnom sudu zbog duljine postupka, na temelju članka 62.

Zakona o Ustavnom sudu. Tvrdila je da je ta ustavna tužba bila djelotvorno pravno sredstvo za duljinu postupka koji je već okončan.

17. Podnositeljica zahtjeva osporila je djelotvornost navodnog pravnog lijeka.
18. Sud podsjeća da je već presudio da članak 62. Zakona o Ustavnom sudu ne predstavlja djelotvorno domaće pravno sredstvo u odnosu na duljinu postupka (vidi predmet *Camasso v. Croatia*, br. 15733/02, stavak 25., 13. siječnja 2005.). Sud ne vidi nikakav razlog da odstupa od svog mišljenja izraženog u naprijed navedenoj presudi. Slijedi da prigovor Vlade u tom pogledu treba odbiti.
19. Sud primijećuje da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije. Nadalje primijećuje da nije nedopušten niti po jednoj osnovi. Stoga ga treba proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

20. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupak mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na slijedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogo drugih pravnih izvora, predmet *Frydlender v. France* [GC], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).
21. U odnosu na naprijed navedene kriterije, Vlada je ustvrdila da je predmet bio prilično složen i da nije spadao u kategoriju predmeta koji bi zahtijevali prvenstvo. Nadalje je ustvrdila da je do donekle produljenog karaktera glede revizije podnositeljice zahtjeva došlo do povećanja broja predmeta u radu na Vrhovnom sudu u relevantno vrijeme.
22. Podnositeljica zahtjeva osporila je ta mišljenja.
23. Sud primijećuje da je unutar razdoblja koje treba uzeti u obzir, predmet podnositeljice zahtjeva bio u tijeku pred jednim stupnjem gotovo četiri godine. Tijekom tog vremena, Vrhovni sud je samo preispitao predmet po reviziji glede pravnih pitanja, i nije proveo niti jednu drugu postupovnu aktivnost. Glede argumenta Vlade koji se odnosi na broj predmeta u radu pred Vrhovnim sudom, Sud podsjeća da članak 6. stavak 1. državama ugovornicama nameće dužnost organizirati svoje pravosudne sustave na način da njihovi sudovi mogu zadovoljiti njegove uvjete, uključujući i obvezu postupati u predmetima u razumnom roku (vidi, između mnogih drugih izvora prava, presudu u predmetu *Kyrtatos v. Greece*, br. 41666/98, stavak 42., ECHR 2003-VI (izvadci)).
24. Sud je često utvrdio povrede članka 6., stavka 1. Konvencije u predmetima u kojima su se postavljala pitanja slična pitanju u ovome predmetu (vidi naprijed citirani predmet *Frydlender*). Ispitavši sav materijal koji mu je dostavljen, Sud smatra da Vlada nije navela niti jednu činjenicu ili argument koji bi ga mogao uvjeriti da dođe do drugačijeg zaključka u ovom predmetu. S obzirom na svoju sudsku praksu o ovoj temi (vidi npr. predmet *Debelić v. Croatia*, br. 2448/03, stavak 39., 26. svibnja 2005.), Sud smatra da je u ovom predmetu duljina postupka bila prekomjerna i da nije zadovoljila uvjet „razumnog roka“. Stoga je došlo do povrede članka 6., stavka 1.

II. DRUGE NAVODNE POVREDE KONVENCIJE

25. Podnositeljica zahtjeva je također prigovorila da postupak koji se odnosi na njeno vlasništvo nije bio pošten i da je povrijedio njena vlasnička prava. Pozvala se na članak 6., stavak 1., i na članak 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.

A. Dopuštenost

26. Sud primijećuje da podnositeljica zahtjeva nije nikad podnijela ustavnu tužbu na temelju članka 62. Zakona o Ustavnom sudu u kojoj bi postavila ista pitanja kao ona kojima prigovara pred Sudom. Čak iako članak 62. Zakona o Ustavnom sudu nije djelotvorno pravno sredstvo za prigovore o duljini postupka (vidi stavak 14. ove presude), ipak je to pravno sredstvo koje treba iscrpiti glede bilo kojeg drugog prigovora koji se odnosi na prava zajamčena Konvencijom.
27. Slijedi da ovaj prigovor treba odbiti na temelju članka 35., stavaka 1. i 4. Konvencije, radi neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

28. Članak 41. Konvencije predviđa:

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

29. Podnositeljica zahtjeva je tražila 57,650 hrvatski kuna (HRK) (oko 7.790 eura (EUR) na ime materijalne štete kao i 50,000 hrvatski kuna (HRK) (oko 6.750 eura (EUR) na ime nematerijalne štete.
30. Vlada je osporila ove zahtjeve.
31. Sud ne nalazi nikakvu uzročnu vezu između utvrđene povrede i navodne materijalne štete; stoga odbija ovaj zahtjev. S druge strane, Sud smatra da je podnositeljica zahtjeva sigurno pretrpjela nematerijalnu štetu. Donoseći odluku na pravičnoj osnovi dosuđuje joj 2.700,00 EUR s tog naslova, uvećane za sve poreze koje bude potrebno zaračunati na naprijed navedeni iznos.

B. Troškovi i izdaci

32. Podnositeljica zahtjeva nije postavila nikakav zahtjev s tog naslova. Prema tome, s tog se naslova ništa ne dosuđuje.

C. Zatezna kamata

33. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* prigovor koji se odnosi na prekomjernu duljinu postupka dopuštenim, a ostatak zahtjeva nedopuštenim ;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;
3. *presuđuje*

(a) da tužena država podnositeljici zahtjeva treba, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, isplatiti sljedeći iznos koji treba preračunati u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan namirenja:

(i) 2.700 EUR (dvije tisuće sedam stotina eura) na ime nematerijalne štete;

(ii) sve poreze koji bude potrebno zaračunati na naprijed navedeni iznos;

(b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedene iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;

5. odbija ostatak zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 6. listopada 2005. godine u skladu s pravilom 77. stavicima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Santiago QUESADA
zamjenik tajnika

Christos ROZAKIS
predsjednik